

Stomibandagens testpilot

TEXT OCH BILDER: JULIAN FISCHER

PER-OLOF ÄR EN AV FÅ I Sverige som odlar och är mästare på pil. Han är mycket stolt över det yrke han ärvt efter sin far där han befinner sig på sin gård, omringad av meterhöga buntar av pil, traktorer och lador. När han visar oss runt på gården med tillhörande byggnader, svingar han upp en bunt av pil på sin axel och visar oss hur han rensar pilarna till rätt tjocklek med häpnadsväckande fingerfärdighet. Han arbetar 70-80 timmar i veckan mellan mars och oktober, både hemma på

gården och ute hos sina kunder där han bygger pilstaket och andra fantastiska arrangemang av pil. Arbetet är fysiskt påfrestande och alltid utomhus, oavsett vad det är för väder – allt från extrem hetta till kall svensk vinter. Man skulle kunna tro att han tar det lugnt när han är ledig, men detta är en ytterligheters man - någon som med skrupulös noggrannhet planerar sin dag med militär precision. Dessutom fullföljer han sina avsikter vad beträffar test av nya produkter till sin yttersta gräns.

När Per-Olof var 18 år upptäckte

nummer 1

gömma sig för att uträtta behov när han besökte kunder för att arbeta i deras trädgårdar. Efter stomioperationen kunde han istället tömma stomipåsen i en hink med lock som han hade med sig i bilen och sedan tömma hinken när han kom hem på kvällarna.

De höga doserna av medicinen och den noggranna planeringen fungerade. Ingen av hans vänner eller kunder hade någon aning om hans problem. Först i 30-årsåldern berättade han för sin närmaste krets om sin sjukdom och sina problem. Till slut blev sjukdomen värre och svårigheterna större, något som försvarade den planering som Per-Olof var van vid och han berättade nu om sin situation för sina nära vänner, ifall något skulle hända honom. ”Mina tarmar var i så dåligt skick – fullt av slem och blod - stolpiller hjälpte inte, de kunde inte tas upp av kroppen... mina läkare sa att min livslängd skulle förkortas väsentligt om jag inte lät mig opereras”, berättar han.

Per-Olof var nu strax över 40 år och hade i nära 25 år hanterat och styrt sitt liv på ett timme-för-timme schema. Diskussioner fördes med olika läkare som redogjorde för vad försämringen innebar och kunde leda till. Att lägga upp en stomi rekommenderades och Per-Olof tillbringade timmar med att överväga för- och nackdelar av en sådan operation och dess resultat. Han ler och säger ”Den enda nackdel jag kunde komma fram till var, att om jag någon gång går i badbyxor på en strand, så skulle folk stirra på min stomipåse”.

Eftersom han nu var gift kunde han tänka sig alternativet med en stomi, något som var helt otänkbart när han var ung och singel. Valet stod mellan att fortsätta med tablettorna och låta sjukdomstillståndet förvärras eller att bli stomiopererad och kanske kunna njuta av en frihet som han inte hade upplevt sedan han var tonåring. Vid 42 års ålder genomgick han operationen, 24 år efter att han hade fått sin diagnos. Hade han bara vetat hur bra han skulle må med en stomi så hade han genomgått operationen mycket tidigare, säger han med eftertryck. Istället hade han i

närmare ett kvarts sekel styrt sitt liv med tabletter samt mirakulöst och hemlighållet planerande. Nu var det äntligen över och nya utmaningar väntade.

Direkt efter operationen fick Per-Olof ett tvådelsbandage. Olika problem uppstod med bandageringen och han började undersöka marknaden. Han sökte på Internet, han fann information och kommentarer från andra stomiopererade och han gick med i ILCO. Han insåg att det fanns många som levde i liknande situation som honom och han uppskattade att få ta del av sina medmänniskors situation, tankar och liv. Det han märkte var att hans nya vänner och bekanta med stomier många gånger höll sig till ett och samma bandage, ofta det som de fick med sig hem från sjukhuset. Han berättar: ”Mitt stomibandage fungerade inte så jag tyckte att det verkade klokt att undersöka vad det fanns för alternativ. Jag var yngst i den grupp som jag träffade, så jag vet inte om det påverkade mitt synsätt, men många av mina nyfunna vänner som vet att det finns mycket att välja på har ändå inte vanan att prova olika produkter. Det är absolut inget jag klandrar någon för, men jag tycker det är bra att prova, att jämföra och att veta vad som finns”.

Ett år efter operationen var han fortfarande inte nöjd med de produkter han hade testat. ”Jag tyckte inte att de tillfredsställde mina behov. Jag har ett fysiskt ansträngande arbete - jag rör mig hela tiden, böjer mig och svettas mycket och jag arbetar utomhus, ofta med extrema temperaturskillnader”. Och ”extrem” är rätt ord för att beskriva Per-Olofs inställning till test av stomi-produkter. Han kan bära tjocka tröjor och jacka för att undersöka om bandaget glider eller lossnar när det utsätts för fuktig, hög värme. Han drar ut på tömningarna för att se hur påsen klarar det. Han försöker att inte byta på flera dagar för att kolla påsens kvaliteter. Ingen påse har varit fulländad. Faktum är, att precis som en testpilot gör, så testar Per-Olof produkterna till deras yttersta gräns.

En av anledningarna till att en del av bandagen inte har fungerat beror på att Per-Olof har psoriasis. Det kan påverka vidhäftningen, lyckligtvis har

han blod i avföringen. Han skickades till en internmedicinsk läkare som gav honom diagnosen ulcerös colit. Han fick Salazopyrin som han skulle ta två gånger om dagen. Den ulcerösa coliten förvandlade inte Per-Olof till en åskådare av livet, hans planerande av tillvaron dölde effektivt hans problem. Han åt ingenting under dagen och tog sex tabletter i stället för två för att radera behovet av att gå på toaletten när han skulle gå ut på kvällen. Hela tiden före stomioperationen noterade han alltid var det fanns buskar där han kunde

ter oftare nu och jag kan gå ut och äta och dricka med familj och vänner. Mellan 18 och 42 år jag bara lite kryddad mat och jag drack inget kaffe. Nu har jag en kaffemaskin och min favorit är cappuccino”.

Ombedd att summera sin resa som stomiopererad, vill Per-Olof istället komma med några goda råd. ”Efter att ha mött och lyssnat på så många människor med produkter som kanske inte fungerar helt perfekt, vill jag uppmana alla att ha ett öppet sinne och att verkligen testa. Provar man inte så vet man inte. Till slut kommer de att finna den rätta produkten och få må lika bra i livet som jag gör. Jag hade tur som hittade Salts Confidence Natural så pass tidigt efter min operation och den fungerar för mig. Jag undersökte vad som fanns, jag testade till yttersta gräns och nu har jag nytta av det. Jag kommer alltid att vara på utkik efter nya produkter och testa dem med, men just nu är Salts Confidence Natural bästa produkten för mig”.

Driven av sitt personliga begär att finna de bästa produkterna och sedan testa dem till bristningsgränsen bevisar att Per-Olof är en sann testpilot för stomiprodukter.

I reportaget ovan och även det med Isa på annan plats i tidningen kan vi läsa om det system vi har idag där alla har rätt att få ett individuellt utprovat stomibandage. Dessa kan i dag tillhandahållas över hela landet genom apotekens försorg (med undantag för Jönköpings län).

Att ha tillgång till det urval av produkter som vi har genom det upphandlings- och distributionssystem som finns i dag är livsviktigt för att vi ska få en bra livskvalité efter en stomioperation.

ILCO ser med stor oro de tankar om förändringar av sortimentet som blir följden om landstingen övertar upphandling och distributionen av våra stomihjälpmiddel.

Redaktionen.

► medicinen Remicade även hjälpt mot hudsjukdomen. Ungefär ett år efter operationen provade han Salts Confidence Gold, fortsatte sedan med Salts Confidence Comfort och använder nu Salts Confidence Natural. Dessa påsar fick genomgå samma extrema testkriterier som övriga. Det visade sig att de var lite annorlunda och passade för Per-Olofs hud. De lossnade inte. Han blin-

kar och säger: ”Jag har testat och kan ha samma påse i fem dagar. Vanligtvis byter jag varannan dag, men jag ville se hur länge den kunde sitta”. Han testar också alla påsar han får i badet. ”Med Salts Confidence Natural påse kan jag ligga i badet i 2 timmar, många andra påsar klarar inte ens en timme. I själva verket sitter Salts påse ännu bättre efter duschen”.

”Plattan är tunnare och mer bekväm och jag känner stor trygghet med den här produkten. Den klarade mina test mycket bra”. Per-Olof använder också Salts Dermacol stomikrage under stomipåsen. Salts Dermacol utvecklades för att motverka läckage och sårig hud och för honom är kombinationen perfekt.

Efter drygt 20 års timme-för-timme planering av sitt dagliga liv, kan Per-Olof knappt förstå att hans liv nu är så bekymmersfritt. ”Livet är underbart. Jag kan nu lämna huset utan oro” och så tillägger han skrattande: ”Underbart är det också att vara GAISare”.

Livsstilen har också förändrats: ”Alla i min familj och alla mina vänner vet att jag har stomi. Vi åker på semes-

OBS!

Om du flyttar, byter namn eller på annat sätt ändrar dina personuppgifter, **meddela** då ILCO-förbundets kansli i Sundbyberg, så vi kan ändra i vårt register.

Telefon:
08-546 40 520

info@ilco.nu